

VRAGEN OM TOT HERSTELACTIES TE KOMEN

* Leg bij vraag A2 uit dat mensen in noodsituaties geneigd zijn om vanuit één van de kwadranten van de sociale discipline matrix te handelen: repressief, terugtrekkend, zorgend of verbindend (zie bijlage). Benadruk dat al deze reacties begrijpelijk en menselijk zijn. Iedereen is er uiteindelijk wel bij gebaat de som van alle reacties van de betrokkenen op het incident als verbindend te ervaren: zowel ondersteunend als beheersend.

** Voor vraag B.2. kan je methodieken gebruiken uit de rubriek '[Leer eruit](#)'.

Bij de **bestraffende aanpak** is er sprake van een hoge mate van controle en weinig steun. Normen en waarden worden vanuit een machtspositie opgelegd: de regels liggen vast, overtredingen worden niet getolereerd. De schuldvraag staat centraal: wat is er gebeurd en wie heeft het gedaan? De betrokken instantie neemt maatregelen **TEGEN** al wie hier niet in meegaat en roept de dader tot de orde met een straf. Straf moet afschrikken en herhaling voorkomen. De belangen van het slachtoffer zijn ondergeschikt, hij krijgt geen stem. Er wordt niet geïnvesteerd in individuele ondersteuning, hulp of relatielvorming.

De **laisser-faire-houding** stelt zich onverschillig op en laat zich niet in met wat er is fout gelopen. Normen en waarden zijn wel ergens vastgelegd, maar er is weinig tot geen controle op de naleving ervan. De betrokken instantie treedt niet op en geeft ook geen steun. Zoek het zelf maar uit.

Bij de **bemoederende houding** is er veel begrip voor degenen die moeite hebben met de geldende waarden en normen. De betrokken instantie stelt weinig eisen, neemt de dader in bescherming en acht hem te jong om hem verantwoordelijk te stellen, laat staan te bestraffen. Een dader die ondersteuning nodig heeft, krijgt die maar problemen worden zoveel mogelijk in zijn plaats opgelost. Ook ten aanzien van het slachtoffer treedt de instantie op 'in de plaats van' de dader.

De **herstelgerichte aanpak** kiest voor samenwerking met de dader en de andere betrokkenen én spreekt de dader aan op zijn verantwoordelijkheid. De probleemoplossing staat centraal. Alle betrokkenen mogen hun gevoelens en behoeften benoemen en samen zoeken ze hoe hieraan tegemoet te komen. Er is een hoge mate van controle én een hoge mate van steun. Bij overtreding van normen en waarden wordt de daad afgekeurd, niet de dader. Herstel van de schade staat voorop. De betrokken instantie moedigt alle betrokkenen aan mee te werken aan herstel, waardoor ieder er sterker uitkomt, verzoening mogelijk is en het verantwoordelijkheidsbesef kan groeien. Het gezag daagt uit en confronteert, durft afgesproken regels ter discussie stellen en zoekt samen **MET** de betrokkenen naar mogelijkheden om daarbinnen te functioneren.